

ХУЛОСАИ КОМИССИЯИ ЭКСПЕРТИИ

Шурои диссертациони 6D.KOA - 037-и назди МДТ-и «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Гафуров» оид ба диссертасияи Соқиева Парвина Зафаровна дар мавзуи «Маҳорати шоирии Низомии Ганҷавӣ (дар мисоли дostonҳои «Хусрав ва Ширин» ва «Лайлӣ ва Мачнун») барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) доктор аз рӯи ихтисоси 6D021400-Адабиётшиносӣ (6D021403-Таърихи адабиёт, равобити адаби)

Комиссияи эксперти Шурои диссертациони 6D.KOA - 037-и назди МДТ-и «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Гафуров» дар ҳайати раис Насриддинов Фахриддин Абдуманонович – доктори илмҳои филологӣ, профессор; аъзоён Гафурова Умеда Абдуллоевна – доктори илмҳои филологӣ, профессор; Султонзода Тоҷибой Султонӣ – доктори илмҳои филологӣ, профессор оид ба қабул намудани диссертасияи Соқиева Парвина Зафаровна дар мавзуи «Маҳорати шоирии Низомии Ганҷавӣ (дар мисоли дostonҳои «Хусрав ва Ширин» ва «Лайлӣ ва Мачнун») барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) доктор аз рӯи ихтисоси 6D021400-Адабиётшиносӣ (6D021403-Таърихи адабиёт, равобити адаби) барои ҳимоя ва муайян кардани рӯзи ҳимоя.

Диссертасия дар кафедраи адабиёти тоҷики муассисаи давлатии таълимии Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав ба анҷом расида, дар ҳамин кафедра муҳокима карда шудааст (№10, 30.04.2021).

Диссертасияи Соқиева Парвина Зафаровна ба таҳқику пажӯҳиши маҳорати шоирии Низомии Ганҷавӣ дар ду дostonи ишқӣ-романтикии вай- «Хусрав ва Ширин» ва «Лайлӣ ва Мачнун» бахшида шудааст.

Кори таҳқиқотии муҳаққиқ аз муқаддима се боб, хулоса ва рӯйхати адабиёт ташкил ёфта, дар асоси талаботи «Дастуруламал оид ба тартиби барасмиятдарории диссертасияҳо барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD)-доктор аз рӯи ихтисос, номзади илм ва доктори илм, авторефератҳо ва мақолаҳои илмии чопшуда доир ба мавзуи

диссертатсия», ки бо қарори Раёсати КОА ҚТ аз 28 июни соли 2017, №3/1 тасдиқ шудааст, таълиф шудааст.

Аҳамияти омӯзиши мавзуи мазкур зарурати пажӯҳиши маҷмуи дostonҳои «Хусрав ва Ширин» ва «Лайли ва Мачнун»-ро ба миён гузоштааст. Барои ҳамин омӯзиш ва таҳлилу баррасии маҳорати шоирии Низомии Ганҷавӣ дар дostonсароӣ ва аз ин дидгоҳ муайян намудани ҷойгоҳи ӯ дар адабиёти форс- тоҷикӣ дар асоси дostonҳои «Хусрав ва Ширин» ва «Лайли ва Мачнун» яке аз масъалаҳои муҳим ва зарурии адабиётшиносии тоҷик ба шумор меравад, зеро ин ду дostonи «Хамса» баъди эҷод шудан на танҳо дар Шарқ шухрати хосса пайдо намуданд, балки, зиёда аз ин, дар раванди баъдинаи адабиёти халқҳои Шарқ низ бо пайдо кардани пайравони худ таъсири амиқ гузошта тавонистанд.

Мақсад ва вазифаҳои таҳқиқ моҳияти пажӯҳиши моро масъалаи арзёбии ҳунари шоирии Ҳаким. Низомии Ганҷавӣ дар дostonҳои «Хусрав ва Ширин» ва «Лайли ва Мачнун» ташкил менамояд. Бо назардошти фарогирии масъалаи ёдшуда таҳқиқи махсусиятҳои адабию бадеӣ ва услубии дostonҳои мавриди назар аз нигоҳи маҳорати адабӣ муҳимтарин ҳадафи рисола аст.

Барои расидан ба ин мақсад муҳаққиқи ҷавон дар назди худ чунин вазифаҳоро гузоштааст: исбот намудани мубрамии мавзуи пажӯҳиш, сабаби интиҳоби он, нишон додани дараҷаи омӯзиши мавзуи таҳқиқ, муайян кардани ҳадафи таҳқиқ ва навгониҳои он, баррасӣ ва муайян намудани андешаҳои Низомӣ оид ба сухану суханвар, таҳлил ва арзёбии каломи бадеъ аз диди Низомӣ, қорбасти анвои қофия дар «Хусрав ва Ширин» ва «Лайли ва Мачнун», шинохти афкори назарӣ-адабӣ ва интиқодии Низомӣ дар «Хамса», таҳқиқи ҳунари шоирии Низомӣ дар дostonҳои «Хусрав ва Ширин» ва «Лайли ва Мачнун», қорбурди саноеи лафзӣ ва маънавӣ дар дostonҳои «Хусрав ва Ширин» ва «Лайли ва Мачнун» ва монади инҳоро дар бар мегирад.

Диссертатсияи Соқиева Парвина Зафаровна аз муқаддима, се боб, ҳашт фасл ва ҳафт зерфасл иборат мебошад.

Дар муқаддимаи диссертатсия мубрамаи ва зарурати таҳқиқот, дараҷаи таҳқиқи мавзӯ, робитаи таҳқиқ бо барномаҳо ва мавзӯҳои илмӣ, мақсади таҳқиқ, вазифаҳои таҳқиқ, объекти таҳқиқ, предмети таҳқиқ, асосҳои назарии таҳқиқ, навгонии илмии таҳқиқ, нуқтаҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда, аҳамияти назариявӣ ва амалии таҳқиқ, саҳми шахсии довталаб дараҷаи илмӣ дар таҳқиқ зикр шудааст.

Боби аввали диссертатсияро муаллиф «Назари Низомии Ғанҷавӣ ба сухан, шеърӯ шоирӣ ва эҷоди бадеӣ» унвон дода, ба ду даста тақсим намудааст. Фасли аввали боби мазкур «Сухан ва суханвар аз нигоҳи Низомии Ғанҷавӣ» ном дошта, дар ин бахш диссертант диди Низомии Ғанҷавӣ ба сухан ва суханвар, талаботи ӯ аз суханвар дар эҷоди бадеиро мавриди таҳқиқ қарор медиҳад. Ҳамчунӣ, ӯ иброз мекӯнад, ки шоир дар саросари «Ҳамса», баҳусус дар достонҳои «Ҳусрав ва Ширин» ва «Лайлӣ ва Мачнун», дар баробари офаридани асари бадеӣ ба ҷиҳати назарии сухан низ таваҷҷуҳ менамояд. Шоир чун мутафаккирони пешини суханвар, пеш аз ҳама, ба таърифу ситоиши сухан мепардозад ва дар боби «Ситоиши сухан ва ҳикмату андарз»-и достони «Ҳафт пайкар» суханро ситоишу таъриф менамояд. Ва, умуман, аз назари Низомии Ғанҷавӣ дар тамоми мавҷудияти одамаи қиматтарин ва бебаҳотарин ёдгори инсонҳо сухан аст, ки гуфтаҳои зерин иддаои моро тасдиқ менамояд:

Ёдгоре, к-аз одамизод аст,

Сухан аст, он дигар ҳама бод аст

Диссертант фасли дуюми ин бобро «Қаломӣ бадеӣ аз назари Низомии Ғанҷавӣ» номгузорӣ намуда, дар ин фасл нуқтаи назари суханвари Ғанҷаро доир ба шеърӯ шоирӣ ва истифодаи қаломӣ бадеӣ дар мавриди баррасӣ қарор додааст. Чунонки муҳаққиқи ҷавон баён доштанд, Низомии Ғанҷавӣ дар назм маъно ва мундариҷаи баланду писандидаро тарғиб мекунад. Ба андешаи эҷодкори асил, шеър бояд тимсоли хиради инсонӣ, таҷассуми маънию мазмунҳои тозаву бикр

бошад. Танҳо мундариҷаи солим, амиқ ва маъниҳои баланд ба шунавандаву хонанда таъсири амиқ расонида метавонад.

Муаллифи диссертатсия боби дуюмро «Маҳорати шоирии Низомии Ганҷавӣ дар баёни сохту муҳтавои дostonҳои «Хусрав ва Ширин» ва «Лайли ва Мачнун» ном карда ва онро ба ду фасл, фасли дувумро боз ба чаҳор зерфасл дастабандӣ намудааст. Фасли аввали боби мазбур «Сохту муҳтавои дostonҳо» ном дошта, фасли дуюм бошад «Маҳорати симоофарии Низомии Ганҷавӣ дар дostonҳои «Хусрав ва Ширин» ва «Лайли ва Мачнун» мебошад. Дар ин бахш диссертант бо далоили илмӣ симоҳои дostonҳои «Хусрав ва Ширин» ва «Лайли ва Мачнун»-и Низомии Ганҷавиро бо диди нав ва бо истифода аз равишҳои макотиби адабӣ ба риштаи таҳқиқ кашидааст.

Инчунин вай ибраз медорад, ки орзую омили шоир тавассути қаҳрамонҳои асосии дostonҳо – Хусрав, Ширин, Лайли, Мачнун ва симоҳои фаръӣ, яъне дувумдараҷа – миёнаравони симоҳои асосӣ Шопури наққош ва Навфал, Фарҳод, амаи Ширин шоҳи Арман Меҳинбону, Шоҳи Рум Қайсар, духтари ӯ – зани Хусрав Марям, парчамбардори исёнгарон Баҳроми Чубина, писари Хусрав Ширӯя, ки ба хотири ба Ширин ошиқ шудан падарашро мекушад, вазири донои Хусрав Бузургмеҳр, зани дувуми Хусрав Шаккари Исфаҳонӣ, мутрибон Накисо ва Борбад, падари Хусрав Хурмузд, хидматгузoronу канизон, падари Мачнун Сайиди Омирӣ, модари Мачнун, Ибни Салом, модари Лайли рӯйи коғаз оварда шудаанд. Аз ин мабҳас дармеёбем, ки симоҳои достони «Хусрав ва Ширин» ва «Лайли ва Мачнун» баробар нестанд. Дар достони аввалӣ бо сабаби зиёдтар будани теъдоди симоҳо фаъолиятшон хеле назаррасанд. Дар достони «Лайли ва Мачнун» бошад бинобар камтар будани симоҳои дoston фаъолиятшон низ суғтар ба назар мерасад.

Дар чаҳор зерфасли ин бахш, ки аз «Симоҳои Хусрав ва Мачнун», «Симоҳои Ширин ва Лайли», «Симои Фарҳод» ва «Симоҳои ёридиҳандаи

достонҳои «Хусрав ва Ширин» ва «Лайли ва Мачнун» иборат мебошад, ки мо аз зикри муфассали симоҳои асли ва фаръии достонҳои мавриди назар ичтиноб мепазирем, танҳо онҳоро ба тариқи фишурда меорем:

1. Хусрав дар ошиқ шудан ба Ширин миёнарав дорад. Сифати зебоии Ширинро ӯ аз забони Шопури наққош шунида, ошиқ мешавад, Ширинро надида, гирифтори Ширин гардидааст. Мачнун бошад, аввал Лайлиро дида, баъд ошиқ ва гирифтор мешавад.

2. Хусрав дар ишқи Ширин мавқеи ягона надорад ва дар ин роҳ калаванда аст. Вай баъди бо Ширин аҳду паймони ошиқӣ бастан боз бо сабабҳои гуногун бо Марями румӣ ва булҳавасонаю айёшона бо Шаккари Исфаҳонӣ ақди никоҳ мебандад, ва билохира, бо Ширин издивоҷ мекунад. Мачнун бошад дар дил ишқи ягона парварида, то охири умр ба он содиқ мемонад.

3. Хусрав ҷоҳу ҷалол ва зару зеварро аз ишқ боло мегузорад. Мачнун бошад дар баробари пушти по задани молу амволи падари дорояш, ки сардори қабила аст, бо зеботарин духтари қавми падараш издивоҷ кардан намехоҳад, зеро дар дил ишқи ягонаи Лайлиро дорад.

4. Хусрав бо айшу нӯш ва тараб умр мегузаронад, гоҳо Ширинро фаромӯш ҳам мекунад. Аммо ягона хушиё, ки дар дили Мачнун ҷой дорад, ин нигоҳ доштани дар худ парваридани ишқи ягонаи Лайлист.

5. Хусрав аз кӯдакӣ то охири умр, то аз дасти писараш Ширӯя кушта шудан, хушбахту шодком умр ба сар бурдааст. Мачнун бошад, девона не, бал кулфатдидаву аламзадаи замона буд бо сарнавишти талх.

6. Дар симои Хусрав агар ишқи заминӣ ва ҳаётӣ дида шавад, дар симои Мачнун то андозае ишқи рӯхонӣ, ки оҳанги сӯфиёна дорад, эҳсос мегардад, ки дар ин бора Е.Э. Бертелс, А. Ҳикмат, Х. Мирзозода, А. Шаҳобӣ, А. Афсаҳзод ва дигарон камубеш изҳори ақида намудаанд.

Тавре дар охири достонҳо дида мешавад, марги Хусрав ва Мачнун низ фарқиятҳо доранд. Аввалиро нафси шавҳонӣ мекушад, аммо дувумро дарду аламу кулфату зулми замон аз пой меафтад.

Ҳамчунин, диссертант боби сеюми диссертатсияшро - «Корбурди хунармандонаи забону баёни бадеъ дар достонҳои «Хусрав ва Ширин» ва «Лайли ва Мачнун»-и Низомии Ганҷавӣ» номгузорӣ намуда, ба се фасл тақсим кардааст. Фасли аввали боби мазбур «Забон ва хусни баён дар достонҳои ишқии Низомӣ», ки онро боз ба зерфаслҳои «Корбурди санъати ташбеҳ дар достонҳои «Хусрав ва Ширин» ва «Лайли ва Мачнун»-и Низомӣ», «Истифодаи санъати истиора дар достонҳои «Хусрав ва Ширин» ва «Лайли ва Мачнун»-и Низомии Ганҷавӣ» ва «Корбасти санъати муболиға дар достонҳои «Хусрав ва Ширин» ва «Лайли ва Мачнун»-и Низомӣ», «Мавқеи талмеҳ дар достонҳои «Хусрав ва Ширин» ва «Лайли ва Мачнун» гурӯҳбандӣ намудааст.

Диссертант ибраз медорад, ки дар фаслу зерфаслҳои фавқуззикр доир ба забону сабки нигориш, хусни баён, истифодаи санъатҳои балоғӣ сухан рафтааст. Сабки баёни достонҳо баёнгарӣ онанд, ки шоир аз илмҳои зиёди замони худ, баҳусус нучум, хуб бархӯрдор будааст. Зерфаслҳои мазбури ин боб гӯи онанд, ки Низомии Ганҷавӣ дар баробари истифода аз санъатҳои бисёри маънавию лафзӣ барои саҳнаорӣ ва сохтани сужети мукамал аз ташбеҳ ва хелҳои он, истиораву навъҳои он ва муболиға бештар суд чустааст. Тибқи гуфтаи муаллифи диссертатсия адабиётшиноси тоҷик А. Афсаҳзод ба ин паҳлуи назарраси шоҳасари Низомии Ганҷавӣ «Ҳамса», ки достонҳои «Хусрав ва Ширин» ва «Лайли ва Мачнун» низ дар назаранд, диққати алоҳида равона намуда, ба таври муҷаз нигоштааст, ки шеваи нигориши «Ҳамса»-и Низомии Ганҷавӣ ниҳоят гуворо, забони он ғанӣ, рангин, ширадор, фасеҳ, халқӣ ва барои ҳамагон фаҳмост. Низомӣ ба ҳайси як саррофи сухан дар истифодаи санъатҳои шеър ва истеъмоли вожаҳои асилу хушоҳанги форсӣ, ибораю таъбирҳои мардумӣ ва мақолу зарбулмасалҳо бағоят борикбин аст.

Фасли дуюми боби сеюми диссертатсияро муҳаққиқи ҷавон «Истифодаи истилоҳоти мусиқӣ дар достонҳои «Хусрав ва Ширин» ва

«Лайлӣ ва Мачнун» унвонгузорӣ намуда, чунин мегӯяд, ки Низомии Ганҷавӣ аз ҳунари мардумӣ ва санъати мусиқӣ хеле хуб бархӯрдор будааст. Дар «Хамса»-и шоир, бахусус дostonҳои мавриди назар, омадани истилоҳот ва созҳои мусиқӣ, монанди «Шаҳруду даҳруд», «самои арғунунӣ», «чанг», «парда», «ромишгар», «мутриб», «Сӣ лаҳни Борбад», «ҷарас», «руд», «оҳанги Ироқ», «раҳоварӣ», «абрешими соз», «алҳон», «Ситои Борбад», «барбат» ва даҳҳои дигар баёнгарӣ онанд, ки шоир аз илми мусиқӣ ҳам батамом бохабар будааст. Омадани сӣ лаҳни Борбад дар «Хусрав ва Ширин», монанди «Ганҷи бодовард», «Ганҷи гов», «Ганҷи сӯхта», «Шодурвони марворид», «Тахти тоқдисӣ», «Ноқусӣ», «Авранг», «Ҳуққаи Ковус», «Моҳ бар қуҳон», «Мушқдона», «Ороиши хуршед», «Нимрӯз», «Сабз дар Сабз», «Қуфли румӣ», «Сарвистон», «Сарви сахӣ», «Нӯшинбода», «Ромиши қон», «Нози Наврӯз», «Мушқӯя», «Меҳргонӣ», «Мурвои нек», «Шабдиз», «Шаби фаррух», «Фаррухрӯз», «Ғунҷаи қабқи дарӣ», «Нахчиргон», «Кини Сиёвуш», «Кини Эраҷ» ва «Боғи Ширин» баёнгарӣ онанд, ки ҳам адабиётшиносон ва ҳам муҳаққиқони мусиқии Низомиро зиндақунандаи илми мусиқии замони Сосониён донистаанд. Шоир аввалин бор 360 оҳанги мусиқӣ доштани Борбадро ба баъдинагон хабар додааст.

Диссертант фасли сеюми боби сеюми диссертатсияро «Инъикоси андешаҳои ахлоқии Низомии Ганҷавӣ дар дostonҳои «Хусрав ва Ширин» ва «Лайлӣ ва Мачнун» ном ниҳодааст. Муаллифи диссертатсия зикр мекунад, ки ин дostonҳои Низомии Ганҷавӣ илова бар муҳтавои мушаххас, симоҳои барҷаста, каломи дилнишин ва зебоиҳои баён, таъбироти шоирона ва санъатҳои бадеии дилнишин аз насихату андарзҳои ҳақимона, тарҳи илму маърифати инсонӣ ғаниву лабрез мебошанд. Агар боз ҳам ба андешаҳои ҳақимонаи Низомии Ганҷавӣ дар дostonҳои «Хусрав ва Ширин» ва «Лайлӣ ва Мачнун» наздиктар шавем, дармеёбем, ки ӯ шоирест олим ва олимест орифу ошиқ ва ошиқест

покбоз, ки бо машъали тобноки хидоятҳояш ба абнои башар роҳи рости зиндагониро намоёнидааст.

Диссертатсия ба талаботи банди 31-33-и Тартиб додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад. Диссертатсия аз тарафи муаллиф мустақилона навишта шуда, дорои мазмун ва мантиқи ягонаи дохилӣ мебошад. Натиҷа ва нуктаҳои илмии барои ҳимоя пешниҳодшуда саҳми шахсии муаллифи диссертатсияро нишон медиҳанд.

Мавзӯ ва мазмуни таҳқиқи диссертатсионӣ бо шиносномаи ихтисоси 6D021400-Адабиётшиносӣ (6D021403-Таърихи адабиёт, равобити адаби) комилан мувофиқ мебошад. Муаллиф вобаста ба кори таҳқиқотӣ 6 мақолаи илмиро дар маҷаллаҳои илмии тақризшаванда, ки аз ҷониби КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон эътироф шудаанд ва 2 мақолаи дигар дар маҷмаа ва маҷаллаҳои гуногуни илмӣ ба таърифи расонидааст, ки дар маҷмӯъ натиҷаҳои асосӣ ва хулосаҳои муҳаққиқро инъикос намуда, ба мазмун ва муҳтавои диссертатсия бевосита алоқаманд мебошанд. Мақолаҳои илмии интишорёфтаи муаллиф ба талаботи бандҳои 34 ва 35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ мувофиқат менамоянд.

Автореферати диссертатсия ва мақолаҳои нашркардаи диссертант фарогири мазмуну муҳтавои диссертатсия мебошад. Дар диссертатсияи Соқиева Парвина Зафаровна истифодаи мавод бидуни ишора ба муаллиф ё маъхаз ба назар намерасад. Ин аз риоя шудани банди 37-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ гувоҳӣ медиҳад.

Дар хулосаи диссертатсия дастовардҳои таҳқиқ ва моҳияти масъалаҳои меҳварӣ зикр ёфта, дурнамои мавзӯи кори диссертатсионӣ таъйин шудааст. Аҳаммияти таҳқиқ, навгониҳои илмии диссертатсия ва арзиши амалии онро ба назар гирифта, комиссияи экспертиӣ ба чунин хулоса омад, ки диссертатсияи Соқиева Парвина Зафаровна дар мавзӯи

«Маҳорати шоирии Низомии Ганҷавӣ (дар мисоли дostonҳои «Хусрав ва Ширин» ва «Лайлӣ ва Мачнун») барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) доктор аз рӯи ихтисоси 6D021400-Адабиётшиносӣ (6D021403-Таърихи адабиёт, равобити адаби) ба ҳимоя пешниҳод кардан мумкин аст. Комиссияи экспертӣ дар асоси банди 60-и Тартиб додани дараҷаҳои илмӣ пешниҳод менамояд:

Дар хулосаи диссертатсия натиҷаҳои асосии илмии диссертатсия ва тавсияҳо барои истифодаи амалии он ба таври муҷаз баён шудаанд.

Рӯйхати адабиёт дар асоси меъёр ва талаботҳои ҷорӣ мурағтаб гардидааст.

Дар баробари ин дар диссертатсия баъзе навоқис ба назар расиданд, ки ислоҳи онҳо аз манфиат холи нест. Диссертант ҳангоми таълифи диссертатсия баъзе иқтибосҳо тӯлониро овардааст, ки муҳтасар кардани он мувофиқи мақсад хоҳад буд. Ҳамчунин дар бахши дараҷаи таҳқиқи мавзуи илмӣ диссертант аз таҳқиқоти донишмандони озарбойҷонӣ, ба монанди А. А. Гаджиев, Г. М. Гулиев, М. Ю. Гулизаде, Г. Гусейнов, А. А. Алеаскарзаде суд наҷустааст. Дар диссертатсия бархе ғалатҳои имлоӣ ва техникаӣ мушоҳида мешаванд, ки ислоҳи онҳо арзиши корро боло мебарад.

Эродҳои мазкур моҳияти илмии диссертатсияро коста намегардонад ва ислоҳшаванда мебошад.

Мубрамии таҳқиқ, навовари илмӣ, дараҷаи омӯзиши масъала, аҳамияти назариявӣ амалии диссертатсияро ба назар гирифта, комиссия ба чунин хулоса омад, ки диссертатсияи Соқиева Парвина Зафаровна дар мавзуи «Маҳорати шоирии Низомии Ганҷавӣ (дар мисоли дostonҳои «Хусрав ва Ширин» ва «Лайлӣ ва Мачнун») барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) доктор аз рӯи ихтисоси 6D021400-Адабиётшиносӣ (6D021403-Таърихи адабиёт, равобити адаби) тадқиқоти байтмомрасидаи комил буда, ба талаботи Комиссияи олии

аттестасионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ мебошад.

Автореферати диссертатсия ва мақолаҳои нашрнамудаи докторант, доктори фалсафа (PhD) фарогири мазмуну муҳтавои диссертатсияи илмӣ мебошанд.

Комиссияи экспертӣ дар асоси банди 60-и Тартиб додани дараҷаҳои илмӣ пешниҳод менамояд:

1. Кори диссертатсионии Соқиева Парвина Зафаровна дар мавзӯи «Маҳорати шоирии Низомии Ғанҷавӣ (дар мисоли дostonҳои «Хусрав ва Ширин» ва «Лайлӣ ва Мачнун») барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) доктор аз рӯи ихтисоси 6D021400-Адабиётшиносӣ (6D021403-Таърихи адабиёт, равобити адаби) мувофиқ буда, онро ба дифоъ пешниҳод кардан мумкин аст.

2. Комиссияи экспертӣ адабиётшиносони зеринро ба ҳайси муқарризони расмӣ пешниҳод менамояд:

-**Муқарризи расмӣ аввал** - доктори илмҳои филологӣ, профессори мудирӣ кафедраи методикаи таълими забон ва адабиёти тоҷики Муассисаи давлатии таълимии Донишгоҳи омӯзгорӣ ба номи Садриддин Айни Исрофилниё Шарифмурод Раҳимзода;

-**Муқарризи расмӣ дуюм** - доктори илмҳои филологӣ, профессор, муовини директори Институтуи илмӣ-тадқиқотии илмҳои ҷомеашиносии Муассисаи давлатии таълимии Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров, узви шурои диссертатсионӣ Нуров Нуралӣ Норович;

3. Муассисаи тақриздиханда – Муассисаи давлатии таълимии “Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ”.

4. Барои гузоштани эълони ҳимоя, матни диссертатсия ва автореферати он дар сомонаҳои муассисаи давлатии таълимии Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров ва

Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат дода шавад.

5. Барои чопи автореферат бо ҳуқуқи дастнавис ва ирсол гардидани он ба суроғаи таъйиншуда иҷозат дода шавад.

Раиси комиссияи экспертии Шурои диссертатсионӣ:

доктори илми филология,

профессор, аъзои шуро

Насриддинов Ф.А.

Аъзои комиссияи экспертии Шурои диссертатсионӣ:

доктори илми филология,

профессор, аъзои шуро

Гаффорова У.А.

доктори илми филология,

профессор, аъзои шуро

Султонзода Т. С.

28.09.2022